

Paragraf 90

Ärendenummer KS2022/368

Planering för utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp till Märsön

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att lämna över ärendet till kommunstyrelsen utan eget ställningstagande.

Sammanfattning

Enligt kommunfullmäktiges ”Regler för investeringar” ska kommunstyrelsen fatta ett s k genomförandebeslut för enskilda namngivna projekt innan de får verkställas. Innan ett genomförandebeslut fattas kan det ibland finnas behov av djupare utredning. Då beslutar kommunstyrelsen om utredning och dess finansiering.

I kommunens vatten- och avloppsplan finns det områden som är prioriterade för en utbyggnad av vatten och avlopp utifrån ett antal kriterier. Vatten- och avloppsplanen antogs i kommunfullmäktige den 8 juni 2015.

Märsön har i planen en hög prioritet då den är en ö i Mälaren där utsläpp från enskilda avlopp ger stor miljöpåverkan. Sjöhagen som berörs vid planerad ledningssträcka till Märsön är ett mindre identifierat område för en kommande VA-utbyggnad. Enligt VA-planen bör vid utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp till Märsön även Sjöhagen kopplas på.

Under 2021 har utredningsarbetet för VA-utbyggnad till Märsön och Sjöhagen färdigställts i enlighet med intentionerna i vatten- och avloppsplanen. Därmed kan detaljprojektering och planering påbörjas.

Ärendets beredning

Tjänsteskrivelsen har beretts mellan samhällsbyggnadsförvaltning och kommunledningsförvaltning.

Kommunledningsförvaltningens bedömning

Tekniska nämndens förslag till beslut följer kommunfullmäktiges beslut om VA-plan med prioriteringar. Begränsning av utsläpp för att minska föroreningar uppfyller kommunens hållbarhetspolicy i syftet att skapa god livskvalitet för alla som bor och verkar i vår kommun och för kommande generationer.

Yrkanden

Anders Wikman (NE) yrkar att tidsplanen ska ingå i beslutet, precis som i tekniska nämndens förslag till beslut.

Jesper Englundh (S) yrkar att vi ska lämna över ärendet till kommunstyrelsen utan eget ställningstagande.

Ordförande ställer förslagen mot varandra finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att lämna över ärendet utan eget ställningstagande till kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, kommunledningsförvaltningen, 2022-04-21

Kommunledningsförvaltningen
Ingela Höij
0171-62 62 54
ingela.hojj@enkoping.se

Kommunstyrelsen

Planering för utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp till Märsön/Sjöhagen

Förslag till kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar om finansiering av planering och detaljprojektering för utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp till Märsön/Sjöhagen för maximalt 16 miljoner kronor.

Finansiering sker från tekniska nämndens investeringsbudget 2022 för omvandlingsområden.

Ärendet

Bakgrund

Enligt kommunfullmäktiges "Regler för investeringar" ska kommunstyrelsen fatta ett s k genomförandebeslut för enskilda namngivna projekt innan de kan verkställas. Innan ett genomförandebeslut fattas finns det ibland behov av djupare utredningar som kan finansieras via investeringsplanen. I dessa fall beslutar kommunstyrelsen om utredning och dess finansiering.

Tekniska nämnden (TF2022/224, paragraf 28, 2022-03-16) har föreslagit att kommunstyrelsen fattar beslut om följande:

1. Kommunstyrelsen beslutar att starta projektering och planering för utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp till Märsön.
2. Kostnaden för detaljprojektering och planering på 16 miljoner kronor tas från tekniska nämndens investeringsbudget för vatten- och avloppsinvesteringar.
3. Detaljprojektering och planering färdigställs under 2023.

I kommunens vatten- och avloppsplan finns det områden som är prioriterade för en utbyggnad av vatten och avlopp utifrån ett antal kriterier. Vatten- och avloppsplanen antogs i kommunfullmäktige 2015-06-08.

Märsön har i planen en hög prioritet då den är en ö i Mälaren där utsläpp från enskilda avlopp ger stor miljöpåverkan. Sjöhagen som berörs vid planerad ledningssträcka till Märsön är ett mindre identifierat område för en kommande VA-

utbyggnad. Enligt VA-planen bör vid utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp till Märsön även Sjöhagen kopplas på.

Under 2021 har utredningsarbetet för VA-utbyggnad till Märsön och Sjöhagen färdigställt i enlighet med intentionerna i vatten- och avloppsplanen. Därmed kan detaljprojektering och planering påbörjas.

Ärendets beredning

Tjänsteskrivelsen har beretts mellan samhällsbyggnadsförvaltning och kommunledningsförvaltning.

Kommunledningsförvaltningens bedömning

Tekniska nämndens förslag till beslut följer kommunfullmäktiges beslut om VA-plan med prioriteringar. Begränsning av utsläpp för att minska föroreningar uppfyller kommunens hållbarhetspolicy i syftet att skapa god livskvalitet för alla som bor och verkar i vår kommun och för kommande generationer.

Ekonomiska konsekvenser

I kommunfullmäktiges investeringsplan för 2022-2031 finns totalt 354 miljoner kronor som markeringsbelopp för alla omvandlingsområden. Märsön beräknas bli den största utgiftsmässigt. Tidigare uppskattning från 2015 låg på 180 miljoner kronor. Sedan dess har ingen ytterligare kalkyl gjorts utan det föreslagna planeringsarbetet för 16 miljoner kronor ska leda till en dagsaktuell kalkyl.

Finansiering av utgifterna sker i form av anslutningsavgifter från abonnenterna. I VA-planen från 2015 finns en uppskattad kostnad på över 300 000 kronor per fastighet. I detta fall praktiseras en s k särtaxa vilket innebär att om en eller flera fastigheter skiljer sig från en normalanslutning av en fastighet inom verksamhetsområdet i "beaktansvärd omfattning" p g a särskilda omständigheter, så bör kommunen besluta om särtaxa med hänsyn till skillnaderna. Det är kommunfullmäktige som beslutar om taxor.

Tidsmässigt kommer anslutningsavgifterna betalas då anslutningspunkterna är klara. I nuläget beräknas det till år 2026.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

Märsön och Sjöhagen är beläget söder om Enköping och består av cirka 480 fastigheter, cirka 455 inom Märsön och cirka 26 inom Sjöhagen. I kommunens vatten- och avloppsplan har områden utanför VA-verksamhetsområdet prioriterats för VA -utbyggnad utifrån ett antal kriterier. Märsön har i planen fått hög prioritet då den är en ö i Mälaren där utsläpp från enskilda avlopp ger stor miljöpåverkan. En utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp till Märsön och Sjöhagen innebär

en minskad miljöpåverkan på Mälaren i enlighet med målen i kommunens hållbarhetspolicy. Kommunalt vatten och avlopp inom områdena ger en långsiktigt hållbar avloppshantering och dricksvattenförsörjning samt förbättrar också möjligheterna att uppnå miljö kvalitetsnormerna för god ekologisk, god kvantitativ och god kemisk status för vatten.

Hannu Högberg
Tillförordnad kommundirektör
Enköpings kommun

Daniel Nilsson
Ekonomichef
Enköpings kommun

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, kommunledningsförvaltningen, 2022-04-21

Beslutet skickas till:

Tekniska nämnden

Paragraf 28

Ärendenummer TF2022/224

Startbeslut för projektering och planering för kommunalt vatten och avlopp till Märsön

Beslut

Förslag till kommunstyrelsen

1. Kommunstyrelsen beslutar att starta projektering och planering för utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp till Märsön.
2. Kostnaden för detaljprojektering och planering på 16 miljoner kronor tas från tekniska nämndens investeringsbudget för vatten- och avloppsinvesteringar.
3. Detaljprojektering och planering färdigställs under 2023.

Beskrivning av ärendet

I kommunens vatten- och avloppsplan finns det områden utanför kommunens nuvarande VA-verksamhetsområden som är prioriterade för en utbyggnad av vatten och avlopp utifrån ett antal kriterier. Vatten- och avloppsplanen antogs i kommunfullmäktige 2015-06-08.

Märsön har i planen en hög prioritet då den är en ö i Mälaren där utsläpp från enskilda avlopp ger stor miljöpåverkan. Sjöhagen som finns lokaliserat på planerad ledningssträcka till Märsön är också ett identifierat område för en kommande VA-utbyggnad.

Under 2021 har utredningsarbetet för VA-utbyggnad till Märsön och Sjöhagen utförts i enlighet med intentionerna i vatten- och avloppsplanen färdigställts och detaljprojektering och planering kan därmed påbörjas.

I VA -planen finns angivet en uppskattad kostnad på över 300 000 kr per fastighet och i kommunens långsiktiga investeringsbudgeten finns ett markeringsbelopp på 180 miljoner kronor upptaget fördelat på fyra år. Markeringsbeloppet beräknades 2015 vid fastställande av vatten- och avloppsplanen.

Samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning

Förvaltningens rekommendation utifrån genomförda utredningar är att Enköpings kommun påbörjar detaljprojektering av VA-utbyggnaden till Märsön.

Detaljprojekteringen och planering kan färdigställas under 2023.

Kostnaden för detaljprojektering och planering på 16 miljoner kronor tas från tekniska nämndens investeringsbudget för vatten- och avloppsinvesteringar. Det finns täckning/finansiering för den föreslagna investeringen i den föreslagna VA-taxa och taxeutvecklingsprognos.

Bilaga 1: VA-utbyggnad till Märsön.

Bilaga 2: Översikt överföringsledning.

Bilaga 3: Översikt Märsön och Sjöängarna.

Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till kommunstyrelsen

1. Kommunstyrelsen beslutar att starta projektering och planering för utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp till Märsön.
2. Kostnaden för detaljprojektering och planering på 16 miljoner kronor tas från tekniska nämndens investeringsbudget för vatten- och avloppsinvesteringar.
3. Detaljprojektering och planering färdigställs under 2023.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

1. Kommunstyrelsen beslutar att starta projektering och planering för utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp till Märsön.
2. Kostnaden för detaljprojektering och planering på 16 miljoner kronor tas från tekniska nämndens investeringsbudget för vatten- och avloppsinvesteringar.
3. Detaljprojektering och planering färdigställs under 2023.

Kopia till:
Kommunstyrelsen

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Martin Ringqvist
0171-625479
martin.ringqvist@enkoping.se

Mottagare

Bilaga till beslut om detaljprojektering och planering för utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp till Märsön

Bakgrund

I kommunens vatten- och avloppsplan har områden utanför VA-verksamhetsområdet prioriterats för VA -utbyggnad utifrån ett antal kriterier. Märsön har i planen fått hög prioritet då den är en ö i Mälaren där utsläpp från enskilda avlopp ger stor miljöpåverkan. Sjöheden är också ett identifierat område där VA-utbyggnad ska ske. Vatten- och avloppsplanen antogs i kommunfullmäktige 2015-06-08.

Kommunfullmäktige har ännu inte fastställt verksamhetsområde (VO) för VA för områdena Märsön och Sjöheden och den processen kommer att genomföras parallellt med planeringsprocessen.

Märsön och Sjöheden är beläget söder om Enköping och består av cirka 480 fastigheter, cirka 455 inom Märsön och cirka 26 inom Sjöheden. VA-avdelningen har under de senaste åren genomfört utredningar avseende hur Märsön och Sjöheden kan förses med kommunalt vatten och avlopp från Enköping.

Utbyggnaden av kommunalt vatten och avlopp till Märsön och Sjöheden innebär en minskad miljöpåverkan på Mälaren och på så vis uppfylls målet om en långsiktig hållbar avloppshantering och dricksvattenförsörjning. Kommunalt vatten och avlopp till områdena förbättrar också möjligheterna att uppnå miljö kvalitetsnormerna för god ekologisk, god kvantitativ och god kemiska status för vatten.

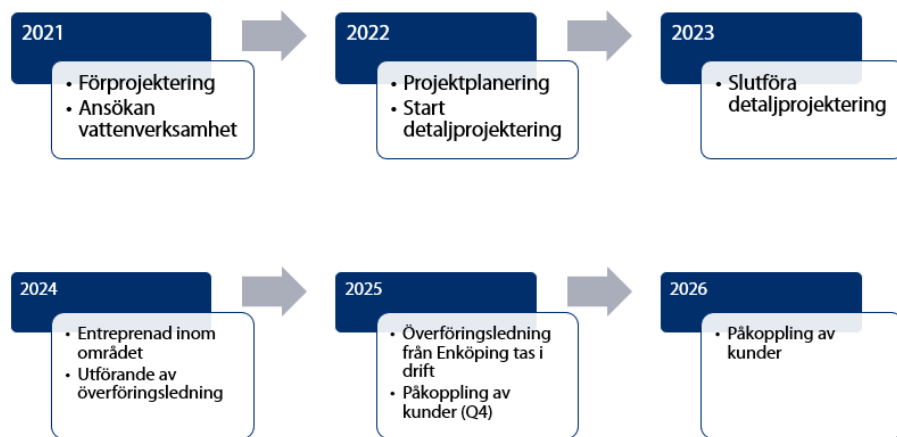
Ett samarbete med SEVAB (Strängnäs energi AB) har inletts i syfte att träffa avtal om ett gemensamt projekt för att tillgodose en långsiktig god VA-försörjning till Logarn- Västervik och Kråkvilan i Strängnäs kommun. En avsiktsförklaring har signerats från båda parter där gemensam målsättning och vilja beskrivs.

Avsiktsförklaringen innebär inte att ett avtal kommit till stånd mellan parterna utan detta sker först när ett slutligt avtal undertecknas. Avtalsframtagning kommer att pågå under hela 2022.

Utredningsarbetet för Enköpings kommuns uppdrag blev färdigställt i början av 2022 och detaljprojektering och planering kan därmed påbörjas, se bilaga 2 och 3 för översiktskartor.

Totalprojektets tidsplan:

Totalprojektets kostnads kalkyl:

I vatten- och avloppsplanen finns angivet en uppskattad kostnad på över 300 000 kronor per fastighet och i den långsiktiga investeringsbudgeten finns ett markeringsbelopp (MB) på 180 miljoner kronor fördelat på fyra år. Markeringsbeloppet beräknades 2015 vid fastställande av vatten- och avloppsplanen.

Projektet finansieras genom VA-taxan och anläggningsavgifter. Eventuellt beslut om särtaxa kräver beslut i kommunfullmäktige. Särtaxabeslutet kommer att utredas för det specifika projektet.

Projektets olika faser enligt kommunens projektmodell

Detaljprojektering och planeringsfas för projektet.

Projekterings- och planeringsfasen omfattas av nedan punktade arbetsmoment.

- Detaljprojektering av VA-områdesledningar inom Märsön och Sjöhagen.
- Detaljprojektering av VA-överföringsledningar mellan Märsön och det nya avloppsreningsverket.
- Dimensionering av va-ledningar, tryckstegringsstationer och avloppspumpstationer.
- Utföra mark- och geotekniska undersökningar utmed ledningssträckorna.
- Identifiering av skyddsvärda miljö- och arkeologiobjekt.
- Upprätta underlag och ansöka om ledningsrätter, bygglov och tillstånd för till exempel vattenverksamhet för sjöledning och korsande av statliga vägar.
- Att ta fram förfrågningsunderlag för upphandling av utförandeentreprenad.

- Kontinuerlig kommunikation med fastighetsägare inom Märsön, Sjöhagen och berörda markägare utmed ledningssträckningarna.
- Utföra risk- och möjlighetsbedömningar.

Tid för detaljprojektering och planering

Detaljprojekteringen och planering planeras att vara färdigställd under 2023.

Ekonomi för detaljprojektering och planering

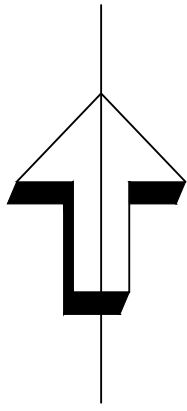
Finansiering för planering och projektering sker från tekniska nämndens vatten- och avloppsinvesteringar för omvandlingsområden 2022 och 2023 med 16 miljoner kronor.

Budgeten består av följande poster:

Intern tid tex projektledning, kommunikation och upphandling	1 miljoner kronor
Extern konsult tex detaljprojektering, framtagande av handlingar för upphandling, kalkyler och utredningar	3,5 miljoner kronor
Undersökningar av markförhållanden, sjöbotten och markprovtagningar	6 miljoner kronor
Tillstånd såsom ledningsrätter, bygglov och samråd med Länsstyrelsen	5,5 miljoner kronor
Totalt	16 miljoner kronor

Karin Ols
Vatten- och avloppschef
Enköpings kommun

Martin Ringqvist
Enhetschef Projekt o Planering
Enköpings kommun

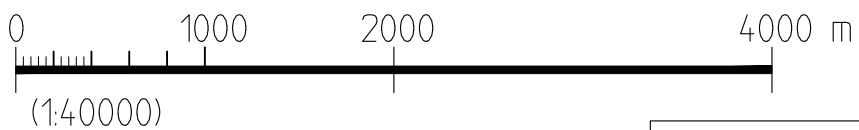
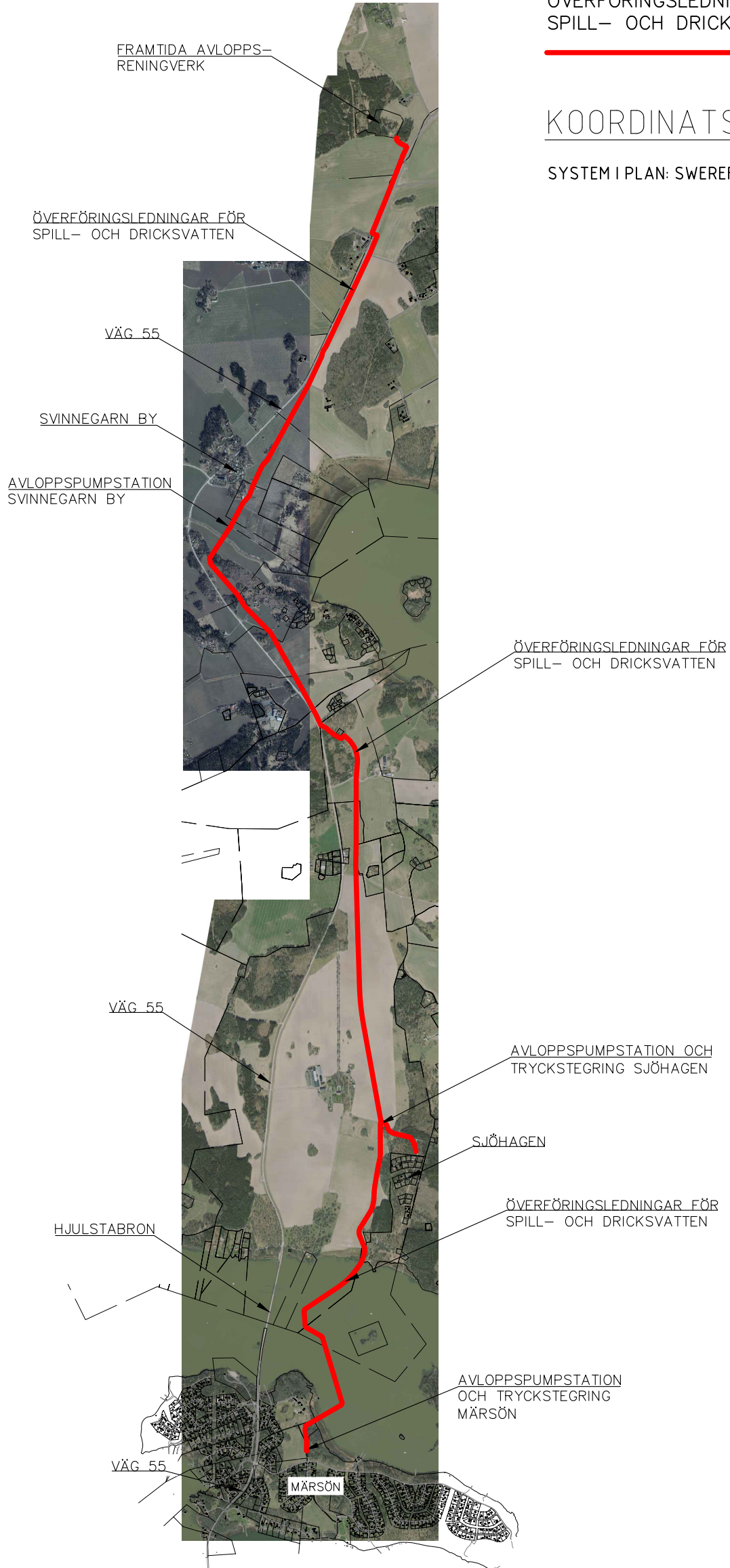

TECKENFÖRKLARING

ÖVERFÖRINGSLEDNINGAR FÖR
SPILL- OCH DRICKSVATTEN

KOORDINATSYSTEM

SYSTEM I PLAN: SWEREF 99 16 30

Sweco Sverige AB
Lasarettsgatan 3
891 33 ÖRNSKÖLDSEVIK
Org.nr. 556767-9849, säte Stockholm
www.sweco.se

FÖRPROJEKTERING

VA FÖRSÖRJNING MÅRSÖN OCH SJÖHAGEN
FÖRPROJEKTERING ÖVERFÖRINGSLEDNING
MELLAN MÅRSÖN OCH FRAMTIDA AVLOPPSRENINGSVÄRK

UPPDRAGSNUMMER
30008545-010

RITAD/KONSTR AV
SEZAIN

GRANSKAD AV

DATUM
2022-02-18

ANSVARIG
SEDLU

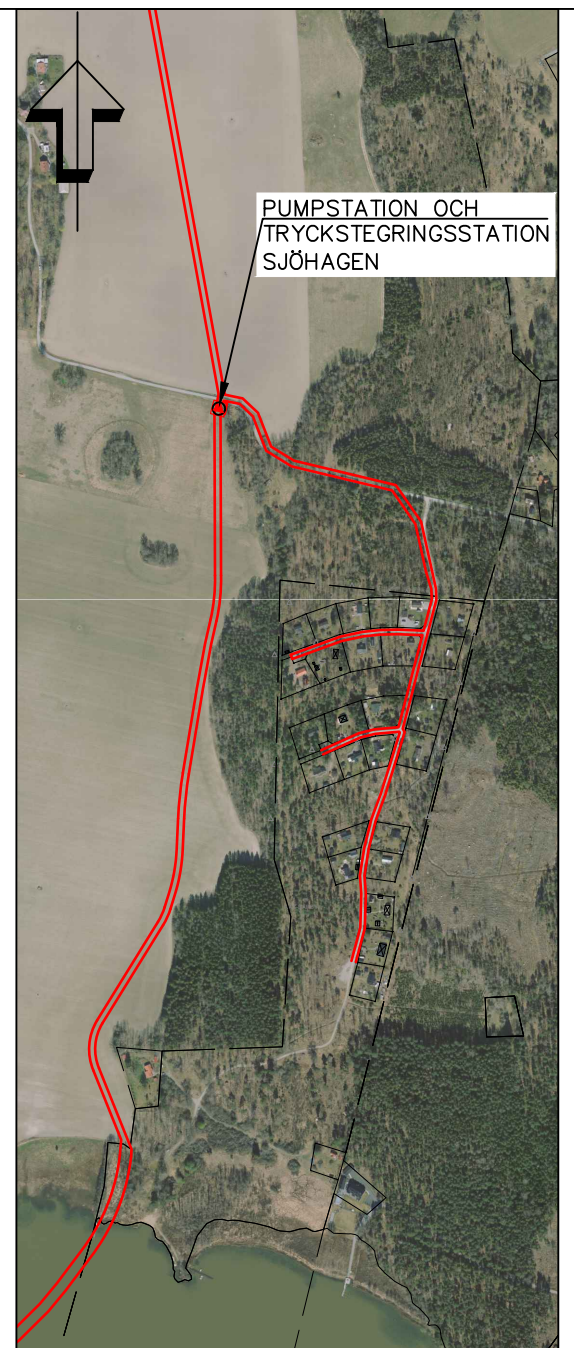
SKALA
1:40000

RITNINGNUMMER

BET

MÄRSÖN

SJÖHAGEN

TECKENFÖRKLARING

LEDNINGSRÄTTER

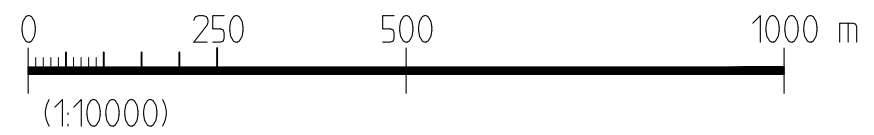

PUMPSTATION

KOORDINATSYSTEM

SYSTEM I PLAN: SWEREF 99 16 30

Sweco Sverige AB
 Lasarettsgatan 3
 891 33 ÖRNSKÖLDSEVIK
 Org.nr. 556767-9849, säte Stockholm
 www.sweco.se

FÖRPROJEKTERING		
VA FÖRSÖRJNING MÄRSÖN OCH SJÖHAGEN		
FÖRPROJEKTERING MÄRSÖN OCH SJÖHAGEN		
UPPDRAGSNUMMER	RITAD/KONSTR AV	GRANSKAD AV
30008545-010	SEZAIN	SEDLU

DATUM	2022-02-18
ANSVARIG	SEDLU
SKALA	1:10 000
RITINGSNUMMER	BET

BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	DATUM	SIGN